

Název: Identita současných Lužických Srbů na příkladu tradičních Velikonočních jízd

Autorka: Vendula Hoření

Oponentka: Petra Burzová

Autorka deklaruje hned několik cílů práce, usiluje o: zmapování současného stavu identity Lužických Srbů; postžení mechanismů utváření a reprodukce této identity; identifikaci způsobů vymezování Lužických Srbů vůči „německému prostředí“. Tím ovšem výčet cílů nekončí: „Cílem práce je zodpovědět výzkumné otázky, zda a na čem je budován pocit odlišnosti této skupiny od německého okolí, jak se tento pocit generačně mění, jaké je soužití s okolními německojazyčnými vesnicemi a německým prostředím obecně. Dále se ptáme, jaké mají Lužičtí Srbové podmínky v současném Německu jako původní menšina, proč se ruší lužickosrbské školy, a jak sami Lužičtí Srbové vnímají svou budoucnost“ (str. 32). Autorka svůj výzkum analyticky opírá o teorie nacionalismu a etnicity a z instrumentária dostupných metod si vybírá zúčastněné pozorování, polostrukturované rozhovory a svá zjištění se rozhodla prezentovat formou „případové studie“. Práce je strukturována do teoretické, metodologické a empirické části.

Jakkoliv autorce nechybí velké nadšení pro zkoumanou populaci a jakkoliv sympaticky působí její vřelý vztah k respondentům a snaha o postžení jistě důležitých otázek, k samotnému provedení práce mám několik zásadních připomínek, zejména k dizajnu výzkumu a obsahovému zpracování. Formulované cíle nejsou v rámci bakalářské práce proveditelné, je jich příliš mnoho na to, aby výzkum mohl přinést relevantní výsledky. Cíle jsou navíc formulovány velmi široce, co je vzhledem k míře badatelského zájmu o Lužické Srby nepochopitelné – bylo by vhodnější zapojit se do existující debaty řešením specifického problému či otázky. Výzkum navíc cílům není metodologicky přizpůsoben – autorka sice deklaruje provádění zúčastněného pozorování, které ovšem podrobněji v práci nepopisuje a po prostudování práce mám silné pochybnosti o tom, zda skutečně autorka zúčastněné pozorování prováděla – autorka v terénu strávila krátký čas, vrátila se „do terénu“ po dvou letech, chybí zde také další kritéria, která by měla metoda zúčastněného pozorování alespoň přibližně splňovat. Vzhledem k hlavnímu cíli – mapování současného stavu identity Lužických Srbů – je mimo časového omezení pozorování závažnější také volba provádění terénního výzkumu v období „významného svátku Velikonočních jízd křížáků jako konkrétního vyjádření etnické identity“. Ačkoliv se autorka v úvodu zaštiťuje relevantní metodologickou literaturou (Hendl, Silverman, Russell), práce budí dojem, že se autorka nakonec rozhodla touto literaturou spíše neřídit. Polostrukturované rozhovory také nejsou detailně specifikovány, ale přepisy v empirické části opět budí pochybnosti zda je autorka skutečně prováděla v souladu s citovanou literaturou. Slibovaná případová studie absentuje úplně.

Co se týče obsahového zpracování, všechny tři prezentované části jsou problematické. V teoretické části nalézáme teorie pouze ve formě velmi úsporných zmínek, není jasné, jak autorka s několika málo koncepty analyticky dále pracuje (analýza totiž absentuje). V metodologické části oceňuji, že studentka popisuje poměrně detailně svou zkušenost z terénu, uvítala bych ovšem jasnější vymezení a kritickou reflexi zvolených metod a postupů.

Empirická část byla pro mne největším překvapením, čekala jsem případovou studii. Tato část ovšem obsahuje pouze přepsané rozhovory – není zřejmé, zda se jedná o kompletní přepis – v takovém případě by bylo nutné konstatovat, že materiálu k analýze bylo vytvořeno příliš málo. Pokud se jedná o výňatky, bylo by vhodné specifikovat způsob a důvody selekce. Tak či onak zcela chybí analýza či interpretace rozhovorů, data z pozorování, či jakákoli diskuze (závěrečná dvoustránka je v tomto ohledu nedostatečná).

Práci doporučuji k obhajobě a v případě přesvědčivého vystoupení studentky navrhuji hodnotit známkou dobře.